

Opis założeń do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej PLH160014

Obszar Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej PLH160014 obejmuje teren o powierzchni 1439,64 ha położony w województwie opolskim, w powiecie brzeskim i opolskim, na terenie gmin: Grodków, Olszanka, Lewin Brzeski i Niemodlin.

Dla przedmiotowego obszaru Natura 2000 ustanowiono plan zadań ochronnych (zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 6 sierpnia 2025 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej PLH160014 - Dz. Urz. Woj. Op. poz. 1885).

W wyniku przeprowadzonej kontroli nadzorczej, Minister Klimatu i Środowiska stwierdził uchybienie, które ocenił jako uzasadniające konieczność zmiany ww. zarządzenia, zgodnie ze wskazaniami określonymi w piśmie nr DOP-OZP.082.130.2025.KW z 09.12.2025 r. W ocenie organu nadzorczego, w załączniku nr 3 do kontrolowanego zarządzenia, dla trzech typów siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony, tj. 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinosoincanae*) i olsy źródliskowe, a także 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), należy dodać dodatkowe, potencjalne zagrożenie w zakresie: „drogi, autostrady” o kodzie D01.02 – według przygotowanej przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska „Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000” - załącznik nr 5 pn. „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań, Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA)”. Ponadto, w opisie zagrożenia należy zamieścić informację, że potencjalnym zagrożeniem jest planowana rozbudowa autostrady A4 w miejscu przecinającym powyższe płaty siedlisk.

Organ nadzorczy wskazał, że cyt.: „Przez północną część obszaru Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej PLH160014 przebiega autostrada A4 (od ok. 207 km do ok. 207,7 km). Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (z perspektywą do 2033 r.), ustanowiony na mocy Uchwały Rady Ministrów nr 253/2022 z dnia 13 grudnia 2022 r., zakłada rozbudowę autostrady A4 najprawdopodobniej poprzez jej poszerzenie (dodanie kolejnych pasów ruchu, zwiększenie przepustowości), co nieuchronnie może oznaczać zajęcie dodatkowych pasów terenu po obu stronach istniejącego przebiegu tej drogi. (...) Mając na uwadze fakt, iż znajdujące się na obszarze Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej płaty siedlisk przyrodniczych o kodach: 3150, 9170, 91E0 oraz 91F0, są położone w bezpośrednim sąsiedztwie autostrady A4, należy się spodziewać, że część ich powierzchni zostanie zajęta pod przewidzianą rozbudowę. W załączniku nr 4 do kontrolowanego zarządzenia zostały wymienione cele działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony w ww. obszarze. Jednym z tych celów jest utrzymanie powierzchni ww. siedlisk na wskazanym poziomie. W przypadku siedliska 3150 powierzchnia określona do zachowania stanowi 100% powierzchni tego siedliska, natomiast dla siedlisk 91E0 i 91F0 jest bliska 100%. Oznacza to, że każdy ubytek powierzchni spowoduje niezrealizowanie wspomnianego celu dla siedliska 3150 i zagraża osiągnięciu tego celu w przypadku siedlisk 91E0 i 91F0. Zaplanowana rozbudowa autostrady A4 przebiegającej przez obszar Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej prowadzi bowiem nieuchronnie do zmniejszenia powierzchni siedlisk przyrodniczych sąsiadujących bezpośrednio z pasem drogowym”.

W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu przystępuje do zmiany przedmiotowego zarządzenia w zakresie wskazanym przez Ministra Klimatu i Środowiska.

Podstawą prawną dla opracowania zmiany projektu PZO jest art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.), a tryb sporządzania określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r. poz. 99).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu zapewni możliwość udziału wszystkim zainteresowanym w pracach związanych ze sporządzaniem projektu zmiany PZO.

Aby zapewnić możliwość zgłaszania uwag oraz wniosków podczas procesu planistycznego ostateczna wersja projektu zmiany PZO zostanie podana do publicznej wiadomości i poddana procesowi konsultacji społecznych zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.).